

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.

Inserati: do 9 petit vrst á 4 K, od 20—15 petit vrst á 6 K, večji inserati petit vrstá 8 K; novice, poslano, izjave, reklame, prekladi petit vrstá 12 K; poroke, zroke velikost 15 vrst 120 K; ženitne ponudbe beseda 3 K.

Popust le pri naročilih od 11 objav naprej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafleova ulica št. 5, L nadstropje. Telefon št. 34.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knafleova ulica št. 5, L nadstropje

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrša.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2·60.

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" volja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

Pri morebitnem povrašaju se ima dajša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvi naročnino vedno po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Ivan Ervé:

Albanija in Italija.

Tako po svojem prihodu iz Rima, je podal g. Manzoni, italijski poslanik na našem dvoru, v borgadski "Politiki" izjavo, v kateri zatrjuje iskreno prijateljstvo Italije napram naši državi in da so vse veste o italijski pomoci Albancem v boju proti naši državi, tendenciozne in izmišljene. G. Manzoni je pač poslanik v Jugoslaviji in njegova naloga je, da — vsaj na zunaj — kaže lepo lice, če pri tem tudi demonta resnico. Sicer pa mu je "Politika" sama tako odgovorila, kajti kot nadaljevanje njegove izjave sledi brzjavka z albanskega bojišča, ki jasno dokazuje, da italijski oficirji poveljujejo albanski artileriji.

Oficirji in vojaki, ki prihajajo z albanskim bojiščem, pripovedujejo, da izpovedujejo albanski ujetniki, da jim komandirajo italijski oficirji. Ugotovila se je italijska muncija. Vsak dan prihaja v albansko pristanišče italijski parnik, ki prevaža muncijo iz Italije v Albaniju. Da celo to: Albanci nosijo francoske uniforme. To so namreč one uniforme, ki so jih pustili Francanzi po premirju v Italiji, ko so odšli iz fronte na Piatu domov.

Vprašamo g. Manzonija: ali pridejo mogoče vse te stvari brez vednosti Italije v Albaniju? Ali je italijska vojna komanda tako malomarna, da gredo italijski oficirji brez nene vednosti in dovoljenja v Albaniju? Kako je to, da ne vedo državne oblasti, da se izvaja muncija iz države?

Na ta vprašanja ne bo mogel g. poslanik dati »prijateljskega« in odkritičnega odgovora. Zato pa mu ga damo tem lažje mi: Italija je pač prevzela vlogo stare Avstro-Ogrske monarhije in skuša, kjer le more, intrigrati proti naši državi. Samo je razlika v tem, da je bila Avstro-Ogrska naša odkrita sovražnica, dočim se Italija skriva pod krinko »zavezništva« in nas zahrbno napada, kar pa odgovarja popolnom italijski metodi.

Albanija je že od svojega poroda otrok bolesti Evrope.

Rodila se je kot stvor Avstro-Ogrske in Nemčije l. 1913. na medzavezniški konferenci v Londonu. Avstro-Ogrska in Nemčija so potrebovale vhod na Balkan in so si misile, da je Albanija za to najboljša pot. Tako so poslale tja — na predlog rumunske kraljice Elizabete — svojega eksponenta nem-

škega princa Wieda, princa žaloste pojavne. Na konferenci v Londonu so se tudi določile meje nove države, ki pa so bile zaradi avstrijskih intrig le na škodo Srbije, kajti vse dominujoče točke nove srbsko-alanske meje so imele pripasti Albaniji.

Toda slave princa Wieda in triumfa dunajsko-berlinske gospode je bilo kmalu konec. Izbruhnila je svetovna vojna in princ Wied jo je popihal nazaj v svoji rodni kraj.

Šele tedaj so spoznali zavezniki da so krivčno ravnali s Srbijo in da so pravzaprav nasedli Nemcem. Hoteli so svojo krivico napram Srbiji popraviti. Sami so smatrali, da je meja, ki jo je medzavezniška konferenca v Londonu določila leta 1913. nepravična in za Srbijo nesprejemljiva. Točka 7 zloglasnega londonskega pakta iz leta 1913. se namreč glasi: »ker je Italija dobila v točki 4. in 5. tega pakta Trident, Primorsko in Dalmacijo, naj se popravi albanska meja na severu in na jugu v korist Srbije, Crne gore in Grčije.« Toda po vojni so pozabili na točko in na velike žrtve, ki jih je doprinесla Srbija v svetovni vojni. Italija je pač zahtevala, da se izvrše točka 4. in 5., toda o točki 7. ni hotela slišati ničesar.

Sedaj ko je Avstro-Ogrska prodala je in utihnil nemški »Drang nach Osten« je prevzela Italija to njihovo vlogo in si hotela prisvojiti pozicijo na Balkanu. In zato naj ji služi Albanija, kakor prej Nemcem!

Albansko vprašanje pride pred mirovno konferenco v Parizu in Italija si je znala pridobiti mandat nad Albanijo, toda samo pod pogojem, da bodi albanska meja ona, ki jo je določila medzavezniška konferenca v Londonu l. 1913. Italija je tudi topot takor je mnogokrat, pozabilna na svoj podpis iz l. 1915. Toda ona je sama čutila, da dela krivico Jugoslaviji, kajti v svojem zahtevu dodaja, »da se to ne sme smatrati, kot agresiven čin, naperjen proti Jugoslaviji, pač pa se ona naslanja samo na javno mnenje v Italiji, želeč iskrenih in prijateljiskih odnosov.«

Kakor vsa kočljiva vprašanja, tako je ostalo tudi albansko vprašanje na mirovni konferenci nerezeno. Sicer se je še nekaj »barantan« in se nam skušalo od različnih strani sugerirati naj bomo popustljivi, ter se nam je oblikovalo nekaj »dobrot« okoli Reke in celo

Skader, ali stvar vseeno ni šla naprej.

Tako je prišlo to vprašanje pred Zvezo narodov, kjer je bila Albanija po dolgi debati sprejeta kot član Zveze. Toda tudi tukaj ni prišlo do nobene rešitve in cela zadeva je romala naprej pred veleposlaniško konferenco. Ravno te dni nam javljajo časopisi, da je ta konferenca odločila mejo v našo škodo.

Kar so hoteli l. 1915. popraviti, hočejo l. 1921. zoper pokvariti. To je torej facit zavezniške zvestobe!

Da je torej Italija imela pri tej končni odločitvi svojo glavno besedo, tega pač ni treba posebno dokazovati. To dokazuje delo njihove diplomacije, to dokazuje italijska pomoč Albancem v boju proti naši državi. Oni so tisti, ki stoje sedaj v svetu Zveze narodov za hrbtoni Angležev. Italijanom gre pač le za to, da dobijo tla na Balkanu in da s

tem prevzamejo vlogo Nemcev pred vojno. In ako so Italijani v Albaniji, so gospodarji levega in desnega brega Adrije!

Italijsani so se zoper enkrat spekli pri poizkušnji, da se »približajo« Albancem, zgodil se jim lahko, da bodo druge opckline mnogo bolj bole nego prve.

Italijsani rovirojajo proti nam, kjer le morejo, skušajo nas izpodrediti na vseh krajinah in pri tem seveda računajo na to, da nas najdejo razdvojeni v tem ali onem vprašajuju našo zunanjo politiko. Toda sa nam zadnja Karlova avantura išči je moralna propričati, da je Jugoslavija složna, ko gre za obrambo svoje države in svojih interesov.

Italija naj ve, da ne poznamo v naši zunanji politiki nobenih plemenskih interesov: severni del naše domovine je ravno tako srbski, kar ker je južni del slovenski!

Jugoslovensko-češkoslovaška Liga.

Dne 9. t. m. se je ustanovila v Ljubljani za vse slovensko ozemlje, Jugoslovensko-češkoslovaška liga. Društvo je nadstankarsko. Njegovi člani moreno biti brez razlike stanu in poklicu vsi Jugosloveni, torej Slovenci, Hrvati in Srbi, ter Čehoslovaki a tudi pravnični. Italijani so se pri Čehoslovakih že marsiceli na neizmerni hasek svoje domovine, a naudiči se imamo že marsiceli. Novo dobro zahtevajo novega duševnega in gospodarskega usmerjenja. Zato ima Liga v svojem programu tudi izdajanje knjig, brošur, časopisa in letakov, ustanavljanje in vzdrževanje knjižnic in etalnic itd.

Namen Lige je širjenje spoznavanja med SHS in ČSR, proučevanje političnih, kulturnih, socijalnih in gospodarskih razmer češkoslovaških ter centralizacija nujno potrebnega kulturnega, gospodarskega, in političnega zbirjanja med obema državama. Naš narodni, državni in gospodarski interes nam veleva, da sklenemo s Čehoslovaki čim prej zveze. Preteklost in sedanjost nam dokazujejo, da smo Jugosloveni navezani na Čehoslovake, ki so nam bili v dobi avstrijskega robstva, ob času preverata in so nam danes edino resnično zvesti zavezniki. Naša prosveta, umetnost, društveno življenje, naše politične smeri ter naša lomba za gospodarstvo osamosvojenje, vse to se je gibalo vedno po vzoru in sodelovanjem Čehoslovakov sta bila bratsko vdvana sobojevnika in zmagovalcev doslej in si bila poslej.

Poglobiti prisrčni razmerje med nami, do dobra spoznati se, odstraniti vse predoseki ter dosegiti med obema narodoma najpotrenejšo harmonijo, to je namen naše Lige. Tudi v Pragi, Beogradu in Zagrebu jo že imajo. Povsem skladni moramo biti, Jugosloveni s Čehoslovaki v svojih ciljih, zato pa si moremo posvojiti povsem skladno mimo in takško v vsakem pogledu. Lica bo prirejala družabne, neprisiljeno-domače, poudačno-zabavne večere s predavanji o Čehoslovaški književnosti,

K sodelovanju so predvsem pozavani vsi naši kulturni delavci in vse kulturne delavke, pisatelji, umetniki, novinarji, učitelji vseh šol, politični in narodni gospodarji, v nih manjši množici pa tudi naše zavedno žensstvo. Liga ne pozna nikakršne strankarstva ter nikakih razredov, nego pozivlja v svojo sredbo na delo vsekogar, ki uvideva nujni državni in narodni interes česa oziroma sodelovanja z bratskim narodom češkoslovaškim.

Naša Liga bo morala postati hkrati prizetno in tople ornatne družnosti, ki je v Ljubljani tak pozoren. V to svrhu imamo dovolj moči in najdemo tudi sredstev.

Vsakdo lahko pristopi kot član Lige, ker je članarin Din. 1.— na mesec vendar valenčastna. Ustanovni član postane, kadar plača enkrat za vselej Din. 1000.— naenkrat ali v enakih petih letnih obrokih.

Vse Slovenke in Slovence torej pozivljamo: prispetite v našo sredbo, da se takoj lotimo dela na čest in hasek svojih, naše oziroma domovine in celotnega države.

Strpeti ni mogel več, kar neprisnjavaščino si je zaželet Zan svojih prijateljev.

Drugi dan so že prihajali, posamežni in po več skupaj. Pozdravljali so ga jača rodoviti ogledovalci. — Vsi so odhalili razočaranje. Zan se je na vso govoroval sam po smehljaj, če je pa kaj odgovarjal, je izustil nezmisli.

Zvezdar v gostilnici so ga njegovi prijatelji obirali in se hohtali:

— Kako se je spremnil! — Tisti, ki ni več oni naši Zan. Zan je prizoren, verjemite mi, da je, je trdil adjunkt Karol. — Dejal je, da mu je poznal več, da se mu zdaj kot — zamorcev. Ha-ha!

— Meni se je pa čudil, je kričal učitelj Slana, in kar ni hotel verjeti, da sem tako velik, da mu vidim preko postelje...

— Dan je vedel kaj novega. Vsi pa so se strinjali v tem, da je postal Zan — dolgočasen patron.

Edinole ženo Zanovo je grudila strašna ekri. Zdravnik je jo izolil, češ da bude možava začasna lepotna prešela sama od sebe... Ti ljudje so v tolaženju res mojstri!

Prijatelji in znanci niso nič več obiskovali bolnika; dolgočasil jih je (Dalje prih.)

Ant. Adamič:

Zan.

Zdravnik je pozorno motril njegovo oči, preizkušal je njegov pogled, potem mu je svetval, naj obide specijalista. Za prvo silo mu je sam zapisal številko temnih očal in izročil recept njegovi ženi. Zan se je še vedno šalil. Ko pa mu je skrbna žena za nekaj dni vročila etui z očali, jih je razliten popadel in tresčil po tleh, da so se razbila. Knjig pa nibral več...

Zan je okreval. Prijatelji so ga svečano spremili do voza, da bi se prvi pot skupno popeljali na izprehod. Bolnik je okornih udov baš stopal na voz; — tedaj pa se je — skrogotovo od občnega vikanja — splašil konj, ki se je vzpel v kopitnil. Zan je omahnil vznak... Zaječali so prijatelji; velika množica ljudi se je zgornila pred hišo, kamor so odnesli onesvečenega Zana in njegovo ženo... Prihitali zdravnik je dognal, da je udarilo Zana kopito v piščal pod kolonom. Kost je bila namoljena in prav pod mestom, kjer se bila stoprav zarastila...

Zopet je ležal Zan, vznak, navidezno vdan, oči uprte v strop. Ni je skoro spregovoril besede; tudi ženi ni odgovarjal. »Dac in »ne« se je oglašel zadidno.

Osenčenih oči, otrpega obraza ga je žena negovala kot otroka, prekladala ga, sedela je ob njegovih posteljih in se takoj dvignila če se je mož le zganil.

Nihče njegovih prijateljev! — posrečati ga je smel edinolač zdravnik. Tako je minilo enolicih prvih sedem dni.

Neko jutro se je oglašil neprisikovan:

— Lenka, je govoril vsakdanje, mirono, — Lenka, prosim te, prenesite me s posteljo vred prav pred okno. Odrite ga na stežajo. In knjig mi prekrbi, dnevnikom, da ne bom zgrešil politike. Vedi pa, da me trake novice ne zanimajo.

Prenesli so ga in odprli okno. Molče je stala žena poleg postelje in čakala nadaljnji ukazov. Motril je dolgo in pozorno.

— Kaj molčiš? Govor, Lenka! Daj,agni se k meni, da te bom videl natančneje... Tako bleda si... Si morda bolna?...

— O ti moja velika, lepa skrb! Nagnila se je k njegovemu licu in ga poljubila. — Da si le oživel! Ze sem mislila, da

vsega ozemlja, ki je dodeljeno Albaniji. Svet Zvezne narodov jemlje na znanje izjave zastopnikov obeh držav, o dobrih medsebojnih odnosa, kar znači, da obe državi ne bodo niti direktno ali indirektno storili, kar bi zamoglo motiti notranji mir sosedne države.

Svet Zvezne narodov je srečen, da zamore konstatirati povoljno zadržanje vlade kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v albanske vlade ter odloča, da se odpošije anketni komisiji, ki je 6. novembra t. l. odšla v Albanijo navdih: 1. komisija ima svetu Zvezne narodov poročati o umakniti čet kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev z albanskim ozemljem za demarkacijsko črto, ki je bila določena na konferenci poslanikov dne 8. novembra t. l. in da razmejiteno komisijo lokalne oblasti

varujejo pred vsemi možnostmi, ki bi mogle kaliti notranji mir Albanije. Komisija ima pravico zahtevati vsa sredstva, da se odstranijo vsi sedanjih neredi in da ukrene vse potrebno proti tem neredom.

— Pariz, 20. novembra (Izv.). Zadnji dan razprava pred svetom Zvezne narodov jo bilo ugotovljeno in potrjeno, da je tiranska vlada predložila Zvezni narodov falsificiran in naravnost lažljivo demarkacijsko črto. Vse boje, ki so se tekmo zadnjega časa vrnil med našimi četami in albanskimi, je tiranska vlada označila kot boje, vršile so na albanskem ozemlju. Vzame mesta so zaznamovana kot albansko ozemlje. Naš delegat Bošković je takoj ovrgel ta načrt in je Zvezni narodov smanjila ugotovila, da so bile informacije tiranske vlade napačne.

Politične vesti.

= **Sestanek somišljenikov JDS** sklicuje politični društvi za vodnatski in šentpeterski okraj v sredo dne 23. t. m. ob 8. zvečer v gostilni Zupančič, Ahačjeva cesta. Poročata dr. Vlad. Kavničar o političnem položaju v občini, z ozirom na državno kakor tudi na komunalno politiko, ter minister dr. Albert Kramer o kongresu JDS v Beogradu in o sklepih dela za pozivjanje stranke in novih smernih za vodnati. Somišljenike JDS vodmatskega in šentpeterskega okraja pozivljamo, da se v obilnem številu udelež tegu sestanke.

= **Politični sestanek v Mariboru.** Poslane profesor Reisner je v soboto zvečer predaval v Mariboru v gostilni Narodnega doma o uradniškem vprašanju. Obe gostilniški sobi sta bili polni. Škoda, da se predavanje ni vršilo v dvorani, kjer bi bil g. predavatelj imel več poslušalcev.

= **Manifest radikalne stranke na Slovence.** Kočevski »Radikal« pričujo manifest radikalne stranke na Slovence. Manifest, ki nosi naslov: »Dragi bratje Slovenci!«, pravi med drugim: »Naša država stopa z ozirom na gospodarsko in moralno konsolidacijo v odločilne faze svojega razvoja. Našta je neizogibna potreba, da ojačimo že srečno postavljene temelje ponosnih zgradbi našega državnega edinstva. Ojačenje teh temeljev in celokupne državne zgradbe hočemo izvršiti s čvrstim državnim ujednjenjem vsega našega naroda, vseh njegovih vej in delov, ki morajo nastopati povsod in se uveljavljati kakor zavedna harmonična celota...« Pri izvrševanju tega dela nas ovirajo ljudje tujih in temnih nazorov. Ti nam sedaj razdirajo narodno telo in njih žrtve naj bi postala tudi naša lepa, napredna in draga Slovenija. V zadužljivem ozračju te negativne in povojne psihologije se je pojavilo v njej, kakor tudi v ostali naši državi, veliko število malih političnih strank, ki ne donuščajo, da bi se mnogostrščna sila Slovenije udeležila državnih in drugih javnih poslov tako vidno, kakor po vsi pravici zasluži...« Proti temu razdirjalnemu delu se bori narodno - radikalna stranka z večim ali manjšim uspehom po vsej ostali državi. Samo v Sloveniji je izostala nješka akcija do poslednjega časa... Zato uprava narodno-radikalne stranke kraljevine SHS smatra, da je prišel čas, ko lahko izpolni svoje neposredno dolžnost tudi napram narodu v Sloveniji... Manifest se zaključuje: »Dragi bratje Slovenci! V imenu državnega in narodnega edinstva in na predka Vas pozivlja narodno - radikalna stranka, da se ji pridružite kakor integralen del velike državne in vsenarodne stranke. Dovršimo v skupnem naporu in delu močno zgradbo našega skupnega državnega doma in si zagotovimo maksimum dobrega, za čemer mora stremiti vsak svoboden in čestit narod!...« Kakor te voječasno poročala mitroviška »Srbija«, je ta manifest delo poslanca, bivšega ministra Ljube Jovanovića.

= **Cemu je bila mobilizacija dobra?** Slovencev in njegovi tovariši so te dni dokazovali, da je bila mobilizacija nepotrebna, draga in da bi se bilo vse doseglo lahko brez nje. Jugoslavija in Češkoslovaška sta mobilizirali dogovorno in hkrati. Te dni je š. a. ministriki predsednik in zunanjosti minister dr. Beneš v š. a. skupščini občino poročal o dogodkih na Ogrskem ter o ukrepnih male antante ter je med drugim dejal sedesedno: »Z raznimi strani se je pojavilo očitkanje, da bi se bilo dalo vse to (odstranitev Karla, sklep detronizacije Habenburgov, razroženje Ogrske it. dr.) doseči morda brez mobilizacije. Zavračanje takega trditve. Kaj je mobilizacija pomenjala za državo, za njeno upravo, za njeno vojsko in duha armade, za državno zavest vseh vrat prebivalstva, to se da danes težko oceniti. Ponavljam le, da je bila predvsem pravljena na naših zavezničkih, ki je dognala naglo in mirno razrešenje vprašanja. Demokracija ima dolžnost deliti politični miru. Delati jo načelno in dosledno. Ali demokracija ima poleg te še svetjejo dolžnost; to je dolžnost, zaščititi svj. obstoje. Kdor ne zna ščititi svoje svobode in demokracije, jih ni vreden. Nikdar ni bilo in ne bo pravilnejše in upravičenije politike. Mi nismo nikogar napadli, bili smo k obrambi le prisiljeni. Posledice naše akcije v tej poslednji krizi pomenjajo brez dvoma za nas uspeh. Fakt, da je dospelo znova k popolni enotnosti in okrepliti ne le politike vseh treh držav. Male antante brez izjeme, nego predvsem popolne enotnosti med zaveznički in nemi, je važen za vso našo politiko v bodočnosti ter je treba to po-

sebno naglasiti. Treba pa je naglasiti tudi veliko pomoč, ki so nam jo dali v tej krizi naši zavezniki... V vsakem oziru je izšla ideja naše države okrepljena na znotraj in mednarodno...« Vse, kar je rekel ministriki predsednik dr. Beneš glede mobilizacije, velja za Jugoslavijo prav tako, kakor za češkoslovaško republiko.

= **Pašić in Lloyd George.** Beogradsko »Nova Stampac« piše na uvedenem mestu: Za časa svetovne vojne, ko se je mudil g. Pašić v Londonu, je imenovan Lloyd George Pašićevi velikega in modrega državnika na vzhodu Evrope. Težko je reči, ako je to rekel Lloyd George iz svoje impulzivnosti, zadovoljen s kako Pašićevi obljubo, ali zato, da priveže našo državo in vojsko še bolj na Anglijo, ali zato, ker je bil res prepričan o Pašićevi državniki veličini, toliko težje, ker se pozneje odnosili angleške vlade napram naši države, tudi niso strinjali s to trditvijo Lloyd Georgea. Sedanje zadržanje Lloyd Georgea napram naši državi, ki ji načeluje g. Pašić, za katerega se je angleški premier v svetovni vojni tako navduševal, pa pomeni zelo čuden slučaj v političnih odnosa prijateljskih držav. List omenja Lloyd Georgevo zahtevko po aplikaciji točke 16 pakta Zvezne narodov in pravi, da jo ta zahteva strašen moralni napad na našo državo in voditelja njene politike g. Pašića. To je eden največjih političnih porazov, ki jih je doživeljala naša država, ker se sedaj ni tako postopalo niti s premaganimi in naprl kulturnimi državami. Kot Srbiji in kot Jugosloviji vemo, da nismo moremo dati prav Lloyd Georgeu, toda kot sinovi te države in kot politiki imamo dovolj besed, da bi z njimi obosili politiko g. Pašića, ki ga je dovedla do tega. List napada politiko radikalnih interesov in pravi, da je bil Spaljakićev sluhaj na seji Zvezne narodov samo predlog za ta poraz, ki ga je dosegel doživelja naša zunanjina politika.

= **Vohunska organizacija v Vojskodol.** Subotški »Narod« poroča: Pred par tedni so prišle oblasti na sled vohunski organizaciji. Preiskava je dognala, da je organizacija razširjena po vsej Vojvodini. Na podlagi zelo varnih dokazov je bil v začetku preiskave aretiran subotški odvetnik dr. Varga, njegova žena, njegov uradnik, več železničarjev in žensk, ki so posredovali pri vohunstvu. Dr. Varga je priznal, da je stal na čelu organizacije, ki je imela cilj, da se v pravem času uprejo vši Madžari, odstavijo naše oblasti s svojo narodno vojsko in proglasijo aneksijo teh krajev Madžarski. Najpripravniji čas za upor se jih je zdel dan, ko bi prišla na mejo razmejitevna komisija. Dokazano je, da je to skupino podprtih Madžarska z velikimi materijalnimi sredstvi. Dosedal je aretiranih nad 20 uglednih oseb, ki so so delovalci v vohunski organizaciji.

= **Češkoslovaška in bolivički.** Iz Moskve javlja: Češkoslovaška je na meji ustavila drugi transport madžarskih komunistov, ki je bil na potu v Rusijo, in ga odpolnila nazaj na Madžarsko. Čiderin je naročil sovjetskemu zastopniku v Pragi, naj vloži pri češkoslovaški vladi zaradi tega protest, naj zahteva, da se transport takoj prenasi preko Češkoslovaške in naj obvesti češkoslovaško vlado, da smatra njen posredovanje kot včetenim neprijataljiski korak.

= **Boljevški zapuščajo fronto ob Dnjestru.** Poročila iz Besarabije pravijo, da so sovjetske čete zapuščajo fronto ob Dnjestru. Njihov umik je provzelo celo vstaja med ukrajinskim prebivalstvom.

= **Za svetovni mir.** Iz Londona pravijo, da se je vršilo tam velikansko zborovanje ženskih organizacij, ki so zastopale nad 4 milijone članic. Z zborovanjem so poslate zvezni ameriških žen v Washington poslanice, v kateri izjavljajo, da ne sme biti nikdar več takve vojne, kakor je bila zadnja.

= **Ideal nemštva.** Oehart Hauptmann je imel na dunajskem vsečilšču govor o »idealnu nemštvo. Med drugim je rekel, da »Nemčija ne pomeni zanj Nemčije v njenih sedanjih mejah, ampak vse kraje, kjer so govor nemški. Pa naj reče kdo, da pesniki niso politiki!

= **Odvetniki v Bolgar-ki ne smoje biti narodni poslanec.** Bolgarsko narodno sobranje je konstatičalo inkompakbilnost med odvetniškim poklicem in narodnim zastopstvom. Večina odvetnikov - poslanec se je odločila za narodno zastopstvo in se izbrisala iz odvetniške liste. Starejši odvetniki, ki so večinoma zastopnik bank, delniških družb itd., pa so se vedno raje odrekli svojim mandatom.

Začetni zakon o državni troškini in finančni.
(Izvajanje referenta Hudovernika na notarskem shodu)

Popolnoma napačno in nevzdržljivo stališče, katero more posameznika prizrediti nekdanji in neopravilno Ščido. Kam more tako postopanje izvesti naj vede sledi drastični primer, katerega sem navedel že lansko leto v svojem mnenju na delegacijo finančnega ministra in zanesen zakon z dne 17. aprila 1920 št. 170 Uradni list.

Stranka v Ljubljani pošlo po svojem zastopniku po pošti nujen predlog za začasno naredbo ali pa izvršil predlog na sodišče v Celju. Gre se za milijonsko razdeo. Zastopnik je v naglici ta predlog nasadno koleval, dan je tedaj povod, da sodnik predloga ne sme rešiti. Po pravilniku mora sodnik ta predlog vrniti oblastu (katero oblast je to, ni rečeno), v katerega območju je uložnik, da pozove uložnika, naj plača predpisano takso z obvestilom, da se ne bo vršilo uradno postavljanje, dokler po zakonu ne položi zadostne takse.

Dotično oblastvo mora poziv za platio takse najkasneje 5. dan potem, ko je prejelo spis, poslat predlagatelju, da v 15. dneh od dne izdanega poziva položi potrebno takso. Ako predlagatelj v tem roku ne položi takse, se smatra, da predlog sploh ni bil predložen. Med tem, ko se vrši ta silno važna procedura, se je dotičnik, zoper katerega je bil naperjen takso predlog, zvezel vsega svojega premoženja, predlagatelj pa je zgubil zaradi te velikanske, pa ne potrebne procedure milijonsko premoženje. To se pravi: »Dum Roma deliberat. Saguntum perit.« Med tem, ko se je zaradi bornih kolkov sem in tja pisalo, je prišel predlagatelj na kant.

Tako bodo v praksi blagodejne posledice tega zakona v pravilniku.

Oglejmo si sedaj pa se nove takse, katere predpisuje začasni zakon, in sicer samo tiste, ki nas notarji najbolj zanimali in ki se načerkat plačujejo.

Poverilni kolekt so se preje računalni po tem, ali se je podpis legalizoval na tabularni ali netabularni listini. Te izjemne nov zakoni ne pozna, temveč znaša kolek za vsak podpis 5 din. Ta pristojbina je ogromna, če se upošteva, da znaša včasih vrednost listine niti 100 K ali 25 D.

Povsem jasna pa tudi ta določba ni, katero še marsikala druga ne. Recimo, da doveri notar na listini podpis treh zastopnikov hraničnice, ki so podpisali imenom hraničnice listino. Po mojem mnenju je smatrali to samo za en podpis in je vzet samo en kolek, ker se pravzaprav legalizuje podpis hraničnice. Bog varui, da bi si jaz osmeli trdit, da imam prav.

Kako je tu postopati, molči državnootrov.

Da ne deli zakon razlike med tabularnimi in netabularnimi listinami, utegne biti povod, da v Srbiji, kolikor mi je znano, doseči še nimajo zemljiške knjige. Pa naj si bo kakor hoče, meni se zdi ta pristojbina za pravne posle, ki se naj večkrat oprijava.

Sedaj pa se prične razložiti, da je bil vohunski zemljiški spisak. Ako je veliko upisov v zemljiški knjigi, tatega stoji zemljiški svinj po 52 do 60 kron, 110 voz 6520 kg zaključni svinj po 32 K, 43 voz 10.000 kg krompirja po 4 krone, 6 voz 1800 kg čebulje po 10 K, 4 vozove 1200 kg zelja po 8.50, zelo malo pa zrnja: pšenica 250 kg po 10 K, 150 kg rži po 8 K, 200 kg ječmena po 7 K, 800 kg koruze po 9 K, 900 kg ovesa po 5–6 K, mnogo parutnine, zlasti puravov po 160 do 180 K ter gosi po 100 do 150 kron.

— g Mariborski živilski tag je bil v soboto dobro obiskan. Pripeljalo sa je 33 voz šperharjev slanini po 52 do 60 kron, 110 voz 6520 kg zaključni svinj po 32 K, 43 voz 10.000 kg krompirja po 4 krone, 6 voz 1800 kg čebulje po 10 K, 4 vozove 1200 kg zelja po 8.50, zelo malo pa zrnja: pšenica 250 kg po 10 K, 150 kg rži po 8 K, 200 kg ječmena po 7 K, 800 kg koruze po 9 K, 900 kg ovesa po 5–6 K, mnogo parutnine, zlasti puravov po 160 do 180 K ter gosi po 100 do 150 kron.

— g Tržnecene v Mariboru. Tržna nadzorstvo v Mariboru je izdalо nov cenik, veljaven od 16. t. m. Cene mesa so ostale in so napravljene na vse napravljene novomeje.

— I. zadnji del zadržalo po občinstvu tudi zagrebški Obzor. Kritik meni,

da bi mogel češki mojster igralca Vavra iz glavnega vloga Meškovo drame, iz kmeta grešnika Hrasta, ustvariti novo postavo v vrsti svojih nezapočenih vajških značajev. Naše dilektantske krožke opozarjam na Meškovo delo, ki bi za eden izdatno krajšano – lahko doseglo tudi na slovenskih predstavah nedvomnega uspeha. Repertoaria nedostaja našim odrom: Meškova igra »Pri Hrastovih« je izšla že v 5. in 6. številki »Dom in Svetec«, a – izravn le še ni bil. Zdi se, da se pri nas malo.

J. K.

— Zorko Prelovec: »Dve pesme, za moški osmerospev (moški zbor) in bariton solo: 1. Zaroj mi posem dekla (Ksenij Verin). 2. Skrjančku (Ivo Peruzzi). Založila in tiskala Zvezna knjigarna v Ljubljani. Vsako pomnoževanje prepovedano. Cena skupni partitura 4 dinarje. – Zvezna tiskarna ja hotela s to izdajo ustrezeni našim nevencem, ki ljubijo preprosto in melodiozne pesmice. Dobivajo se v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijini trg 8.

— Hviezdoslav in slovenski slikar, Iz Bratislave zvemo, da je edino portretno sliko pojednega slovenskega pesnika Hviezdoslava ustvaril naš slovenski akad. slikar Ivan Zabot, ki živi zdaj na Slovaškem. Sicer obtežuje le fotografijo.

— Carduccijsev muzej. To dni se je vršila v Bolgiji slovenska otvoritev Carduccijskega muzeja v bivšem stanovanju pesnika, česar dela in bogata knjižnica, so na razpolago javnemu obisku. Otvorenje slovenskih se je udeležilo mnogo zastopnikov inozemskih vsečilšč, zlasti iz Anglije in Amerike. Pred muzejem bodo postavili Carduccijsko spomenik, ki ga izdeluje kipar Leonardo Bistolfi.

— Carduccijski muzej.

To dni se je vršila v Bolgiji slovenska otvoritev Carduccijskega muzeja v bivšem stanovanju pesnika, česar dela in bogata knjižnica, so na razpolago javnemu obisku. Otvorenje slovenskih se je udeležilo mnogo zastopnikov inozemskih vsečilšč, zlasti iz Anglije in Amerike. Pred muzejem bodo postavili Carduccijsko spomenik, ki ga izdeluje kipar Leonardo Bistolfi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. novembra 1921.

— Dnevni red obč. sveta seje v torek: Personalno-pravnega odsaka poročila: 1) o izvolitvi novega upravnega odbora Mestne hranilice ljubljanske, 2) o izvolitvi pravnega poslantnika Mestne hranilice, 3) o izvolitvi člena odbora za upravo meščanske imovine, 4) o izvolitvi oskrbnika ubogih za župnijo sv. Nikolaja, 5) o izvolitvi zastopnika mestne občine v Društvu za zgradbo delavskih stanovanj, 6) o izvolitvi zastopnika mestne občine odbora za Jugoslovenski vsesokolski zlet, 7) o prošnji Zveze organizacij mestnih uslužencev glede nove službenega pravnekti ter raznih drugih personalnih zadev. Finančnega odsaka poročila: 1) o prošnji Kreditnega društva mestne hranilice za zvišanje denarne zaloge, 2) o prošnji Dnevnih zavetnišč za revno šolsko mladino za prispevki, 3) o dopisu županovem glede najema posebnega posojila K 500.000.—, 4) o predlogu občinskega svetovalca Orehka glede dovolitve enot, nabavnega prispevka, 5) o prošnji A. Raspergerja za odobritev reverza glede polaganja vojskovodnih cevi preko mestnega sveta, 6) o dopisu gospodarskega urada glede vpisa parcele št. 178/15 kat. obč. Gradišče ob Vegovi ulici kot last mestne občine, 7) o ponudbi Obrezovih dežidov za odkup stavbišča Turški trg št. 8, 8) o ponudbi Petre Stepiči za nakup mestnega sveta ob Tržni ulici v Spodnji Šiški. Stavbnega odsaka poročila: 1) o prošnji Uršule Strah za razdelitev njenega zemljišča ob Ilirske ulici na stavbišča, 2) o prošnji Franca Saleharja za razdelitev njegovega zemljišča v Spodnji Šiški na stavbišča, 3) o poročilu stavbnega urada glede zgradbe mestne stanovanjske hiše na Pruhu, 4) o poročilu stavbnega urada glede tiskanja in vzdruževanja mestnih eest. Obrinega odsaka poročilo o prošnji postrežčkov in komisjonarjev za zvišanje tarife. Aprozivačnega odsaka poročilo v računskem sklepu mestne aprovizacije za dobo od 1.8. 1914 do 31.3. 1921. Upravnega odbora mestnih voženj poročilo: 1) o računskem sklepu mestnih voženj za 1919/20, 2) o proračunu mestnih voženj za 1921/22. Samostalni predlog obč. svetovalca Bajžija glede naprave javnega perišča v Spodnji Šiški. Samostalni predlog obč. svetovalca Ogrina in tovarišev glede naprave nove mestne elektrarne na Savi. Samostalni predlog obč. svetovalca Ogrina in tovarišev glede ureditve regulačnega načrta za severni del mesta. Samostalni predlog obč. svetovalca dr. Trillerja glede izvolitve posebne komisije v svrži preiskave občinskega gospodarstva. Taja na seje: Personalno-pravnega odsaka poročila o raznih personalnih zadevah: a) odobritev izstopa 3 mestnih uslužencev iz mestne službe, b) prošnja nekega uradnika za stalno imenovanje, c) prošnja neke pomožne uradnice za stalno imenovanje, d) določitev vdonvine in vzgojnike nekega začasnega mestnega uslužbenca, d) prošnja nekega bivšega uslužbenca mestne klavnice za miloščino. Finančnega odsaka poročilo o dveh prošnjah za odpis pristojbine za sprejem v občinsko zvezro.

— Prevarjeni klerikalci? Ker je višji šolski sveti sklenili, da se odpravijo razen normiranih vse nedeljski in tedenski maši na šolah v Sloveniji in da se na željo roditeljev lahko poenini učenci v smislu člena 16. ustawe oproste verskega pouka, so klerikalci zagnali velik krik in vik, kakor da bi bila radi tega sklepa katoliška vera v nevarnosti. Vodja klerikalne stranke dr. Korosec pa se je podvizi poslati ministru prosveće Svetozarju Pribičeviču ostro interpelacijo, v kateri čitamo med drugim: »Katalistični kraljevični SHS z žalostjo opazimo, da smo bili zelo varani, ko se nam je obnovljeno naše do sedanje države od vseh strani zatrevalo, da se nam v njej ne bo slabše godilo nego v prejšnjih državnih organizacijah. Klerikalci se torej žutijo: »prevarjeni, ako pa upravičeno, to je drugo vprašanje. Ugotovljamo samo suha dejstva: Nedeljskih in tedenskih maš tudi svoje čase pod Avstrijo ni bilo na naših šolah in na Kranjskem jih je uvedel, ako se ne motimo, že l. 1916. počojni dr. Lampe. Tudi danes so še na Kranjskem in Stajerskem šolski okoliši, kjer so danes ni bilo ne tedenskih, ne nedeljskih šolskih maš, a ni doslej radi tega že nobenemu klerikalcu prišlo na misel, da bi kričal, da je vera v nevarnosti zato, ker dotični šolski nima ob petkih in svetkih skupnih maš. Kar pa se tiče oprostitive od verskega pouka, je nam znano, da je Izdal že pred desetletji avstrijsko načuno ministrstvo — minister je bil takrat, menimo, da se ne motimo, profesor Marchet — naredilo, ki se docele krije s kleptom, ki ga je v petek osvoril glede oprostitive verskega pouka višji šolski svet. Takrat so naši klerikalci docela ravnuščno spreli dotično naredbo in niti v glavo jim ni prišlo, da bi radi to naredbe z najtežimi tonovi streljali na državo, na Avstrijo. Seveda Avstrijo so pač smatrali za svojo mater. Jugoslavija pa je v njihovih očeh samo tvorba, ki jo priznavao samo v tolku, v kolikor ustrezza nihovemu hotenju in nihovim težnjam, kateri pa odgovoredno pokorčilno v tistem trenotku, ko država neče plesati tako, kakor bi ji živili klerikalci. Za to tudi Korošec zlonamereno govoril v svoji interpelaciji o do sedanjem državlje, hotel s tem namigati, da imajo klerikalci in peti ž-

drugo državo, ako bi se jim »dosedala« ne hoteli udinljati kot ponizna dekla. »Prevarjeni klerikalci torej igrajo gržljivane na odpoved. Takšne državane bo pač treba naučiti mores!«

— Osebna vest. Včeraj je dosegel iz Beograda v Ljubljano poljedelski minister g. Ivan Pucelj. Danes ob 10. dopoldne je konferenca vodstva samostojne kmetijske stranke. Na konferenci bodo razpravljali o tekočih vprašanjih in o politični taktiki stranke.

— Okrajni ekonomi. Za okrajnega ekonoma pri okrajnem glavarstvu v Ptiju je imenovan vinarski inštruktor Josip Župan. Okrajni ekonom France Matjašič je premenoščen iz Ptuja v Ljutomer.

— Promocija. Na dunajski visoki soli za poljedelstvo, gozdarstvo in kulturno tehniko je promoviral 14. t. m. na inženjerje kulture in tehniki g. France Urbaša.

— Prijava tujh državljanov. Vsled naredbe ministrica za notranje zadeve odrejuje političko ravnateljstvo v Ljubljani, da se morajo tekomp 8 dni priljavit vsi v Ljubljani bivalci tuju državljan. Pismene prijave morajo vsebovati za vsako polnoletno oz. takoj samostojno bivalco osebo načitne podatke: 1. Ime in priimek; 2. poklic; 3. stanovanjski; 4. kraj in leta rojstva; 5. pristojna občina, okraj in država; 6. navedbo, če je optiral za našo državo, priložiti je tozadnevno potrdilo; 7. prošnji je priložiti tudi potni list, če pa ga stranka nima, pa kak drug osebni dokument; 8. navedbo žemlje in otrok, ki žive s prijavnikom v ljubljanskem političkem okolišu. Po sprejetju prošnji, po poljedelstvu legitimatione za blvanje v naši kraljevini in jim vrnilo priloge prošenj. Proti onim tujem, ki se ne bodo prijavili, se bo po predpisih postopalo.

— Smrtna kosa. Umrl je v petek, dne 18. novembra 1921 v Idriji gospod Karel Šebenik, oče načelnika mestnega ekspedite g. Dragotina Šebenika. Pokojnik je bil vrl narodni mož, ki je užival splošno spoštovanje. Bodu mu domača gruda laha!

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl g. Franc Jager, nadzornik juž. žel. v pok. Pogreb bo v sredo ob 2. s Sv. Petra nasipa št. 57. Blag mu sposmin!

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarni, moči, rudari, kovinarji, peki, mlinarji, mesarji, trg. sotrudniki, prodajalke, sluge, viničarji, gospodje, vzbolitelje, služkinje, kuhanice, postrežnice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejemajo: usnjari, gozdni delavci, klužavčarji, mizari, zidarji, tesarji, čevljari, kovači, kolarji, kleparji, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

— Uradno poslopje za oblast Maribor. Te dni išče posebna komisija za stopnikov politične oblasti ter mestnega magistrata primerno poslopje za uradne prostore za oblast Maribor. Bodu se potrebuje za vse uradne prostore te oblasti blizu sto sob. To število bo gotovo pretirano, še bolj gotovo pa je, da razen vojašnice v Mariboru ni takoj velikega posloplja. Kot za oblast najbolj primerni in reprezentativni poslopje se smatra palača Mestne hranilice nasproti stolni cerkvi, kjer se nahajajo tudi mestne ljudske sole, ki bi se morale izseliti, dočim bi hranilnica morda še ostala, ne pa tudi v isto v zvezi stojeti kreditni zavod. Nadalje prihaja v poštěv še blivše učiteljske ter grad, adaptacija slednjega pa bi bila nekaj milijonov in bi se delo tudi predolgo zavleklo. Najprimernejša naj za pozneje bi bila nova stavba v malem parku na Trgu Svobode ali pa na vogalu ob križišču cest na Kraju Petra trgu. Nadaljnja skrb čaka mesto Maribor nastanitev uradniškega osebja nove oblasti. Hoča noče, se bodo morali takoj izvesti vsi načrti stanovanjske komisije glede zgradb novih stanovanj ne le bančnih in industrijskih podjetij, ampak tudi Južna železnica, mestna občina in država same bodo morali graditi nova poslopja.

— Kam izginjajo jača? K vesti pod tem naslovom smo prejeli sledeče pojasnilo: Potrjujemo, da gospod Gajser in Anton, zavirač južne železnice ni soprog gospe Gajser, ki so ji bila na glavnem kolodvoru jača zaplenjena. Omenejena Gajser je soproga revizorja državne železnice, Ljubljana, 18. novembra 1921. Občinsko sodišče za pobiranje draginje Rupnik Franjo, predsednik.

— Tragična smrt učiteljice. Iz Zagreba nam javljajo, da so včeraj po tegnili g. Sava utopljenko. 24letno učiteljico Spicer, hčerko zagrebškega polkovnika Spicera, znanega jugoslovenskega esperantista. Vzrok njen smrti ni znan.

Sokolski.

— Zenski odsek Sokola I. vabi na predno ženstvo na predavanje dne 26. t. m. ob 20. uri v paviljonu na Taboru. Predava g. Anuška Cigojčeva o »Žena v Sokolstvu. Pri tej priliki bo sprejemal odsek priglaske starejših članic-tegovadk za tegovadbo v posebnem oddelu. Telovadke, ne zaostanite za starejšimi brati, kateri že dalje česa pridno tegovadijo. Priglasite se v obilnem številu.

— Sokol I. ima svoje poslovne ure ob torkih, četrtekih in sobotah od 17. do 19. ure v paviljonu na tegovadišču (trg Tabor). Vhod nasproti cerkve.

Ljubljanska porota.

Danes ob 9. dopoldne je otvoril predsednik deželnega sodišča, dvor. svetnik g. dr. Oton Papež zimske zasedanje porote. Prvi slučaj je bratomor. Porotno zasedanje bo kratko. Porota bo po večini obravnavala zločine uboštva, le nekaj slučajev tativ, dalje tiskovno pravdo proti odgovornemu uredniku »Slovenca« in sedanji zanimivi slučaj hudoletva obreka.

Tačna je Pavel Zore, ki je za časa svetovne vojne obdožil neko osebo voluhom, a se je potem izkazalo, da je bila obdožljiv popolnoma neresnična. Zadeva deprivacij amerikanskih dolarijev na ljubljanski pošti, o kateri so nekateri listi poročali, da pride pred to poroto, še ni zaključena. V pravnih krogih so mnenja, da pridejo določni posredni uradniki pred kazenski senat deželnega sodišča. V naslednjem podajamo kratko poročilo o današnjem razpravi.

Morilce svojega brata. Danes ob 9. dopoldne je pričela pred ljubljanskim porotnim sodiščem razprava proti Mihaelu Friskoču, samskemu posestniku iz Mengša, ki je umoril svojega brata. Dne 10. julija t. l. na nedeljo sta pila v Dornikovosti Mengšu brata Mihaela France Friskoča. Miha, mlajši je postal gospadar, ker mati ni hotela posestva izročiti starejšemu Friskoču. Med obema bratoma je vladalo vsed tega veliko sovraštvo. France je mrlil delo in bil nasilnega značaja. Omemben nedelejši sta v gostilni sejdeli pri listi mihi. Miha je napajal Franceta. Okoli pol 9. zvečer sta skupno zapustili gostilno in šla proti domu. Potoma je Miha delal svojemu bratu, ko sta se prepriali: »Na moji občetki ne hočem avšči, sedaj sem jaz gospadar. Na vogalu domača hiša je Miha potegnil volaški zamokres in oddal zaporedoma dva strela proti bratu. Zadel je brat enkrat v zatitki in drugič naravnost v srce. Brat France se je takol mrtve zgrudil na tla.

Otočenec dejanje prizna, toda z zagonom, da je ravnal v silobranu ker ga je hotel brat napasti. Razprava vodi dvor. svetnik dr. O. Papež, otočbo dospela prvi dr. pravnik dr. Domenico.

Zaslišanih je bilo 14 prič, ki so opisale pokojnega Franceta kot nasilnega. Porotniki so zanimali vprašanja glede umora, potrdili pa vprašanje na prekoračenje silobranja. Miha Friskočev je bil nato obsojen na osem mesecev teme.

Izpred sodišča.

Klerikalca Korbarja manipulacije z občinskim denarjem.

Pred okrajnim sodnikom dr. Stojkovičem, se je danes nadaljevala (že tretja) razprava o manipulacijah bivšega klerikalnega župana v Hrušici in Peganovega prijatelja Korbarja z občinskim denarjem. O podlagi procesa in o odkritih manipulacijah smo že svedčno obširno poročali. Korbar, kakor znano, že uglednega posestnika v Stepanji vasi Anžiču zaradi žaljenja častni, ker mu je očital te manipulacije. Toženi Anžič je ponudil dokaz resnice in predložil zelo obširen aktini material in predlagal številne priče. Danes je sodnik, ki vodi razpravo z minuciozno natančnostjo, zaslišal nekateri priče. V marščem je bila zanimiva izpoved priče prof. dr. Lokaria. Ta priča je zelo drastično označila metode bivšega klerikalnega režima, ki je znal udrušiti vsako svobodno kontrolo in kritiko javnega gospodarstva. Zabeležiti na moramo v karakterizacijo Korbarjevega značaja sledči pasus izpovedi dr. Lokaria. Priča je omemnil sledče: Med vojsko je bil on načelnik (Korbar) aprovizacije. Ljudje so se pritoževali, da nekateri dobe več sladkorja, med tem ko drugi ne dobe ničesar. Poleg tega je hotel Cerin, ki je bil dober narodnjak, spraviti k voljakom, dasi je bil že čez 50 let star. Korbar je namenoma potvoril letnico njegovega rojstva na kremnom ilstu. Priča je spoznal prevaro, javil zadevo državemu pravdilstvu in je bil potem Cerin oproščen vojaščine.

Orožniki so po prevratu našli pri njem tudi 600 kg sladkorja, skritega v podstrepju. Razprava trajala dalje in bo najbrže preložena.

Dalje je bil zaslišan nadučitelj g. Lokar o Korbarjevih manipulacijah v krajnem šolskem svetu. Živahnna je bila razprava glede postavke »premoga«. Priča odločno izpove, da je Korbar načrtno posredoval nekateri dobre zakone, s katerimi invalidi zahtevajo uvedbo zakona o invalidih in vojnih sirotih. Dalje so zahtevali, da vlada uvede preiskavo pri direkciji invalidov in direktorji vojnega plena, da se odkrijejo vse umazane afere. Zahtevali so tudi, da vojnim invalidom in vojnim sirotom vlada takoj izplača od sošiš prisotno odškodnino, da se takoj pridruži invalidska doma v Beogradu. Po zborovanju so se invalidi organizirali v dolgo kolono ter v sprevodu, noseli napise razne vsebine kakor: »Zahtevamo pravico!«, »Dolži v vojnini dobiti!«, »odški korporativno pred ministrsko predsedstvo, kjer je deputacija Izročila g. Pašiču zadnjo resoluciono. Invalidi so dalje odšli tudi pred narodno skupščino in pred ministrstvo za socialno politiko.

Društvene vesti.

— »Zvezda vojnih vdov in sirotov na Slovencijo« v Ljubljani najljubljeno prvi posredovalja glede postavke »premoga«. Začetek vodil je sreda 24.11. ob 20.00 v paviljonu na Taboru. Predava g. Anton, zavirač južne železnice.

Tschauder in Josip Kavčič, trgovca tu ob smrti g. F. Kadive 500 K. Srčna hvala!

— »Jugoslovensko Matice«: Ob bridični raspleti pogodbne darovanje rez. inž. poročnik S. Oražen 50 kron, rez. inž. podpor. L. Tratin 50 K. in rezervisti inženierskega oddelka 176.80 K. Skupaj 276.80 K. — Srčna hvala!

Najnovejša poročila.

GENERALNI STRAJK V JULIJSKI POKRAJINI.

— Trst, 20. nov. Generalni štrajk v Julijski pokrajini je bil proglašen s polnočjo današnjega dne, ker so se povojili delodajalci in zastopniki delavstva v kovinarskem vprašanju razbila. Strajkovni odbor zvraca vso krivo na industrijalce. Govori pa se o popustivih industrijalcev in sporazumu s kovinarji, tako da bi štrajk kmalu prenehal.

ITALIJANSKA SOCIJALISTIČNA STRANKA DEFINITIVNO IZKLJUCENA IZ KOMUNISTIČNE INTERNACIONALE.

— Pariz, 18. nov. Komunistični listi pričiščujejo brzojavko iz Moskve, ki naznajajo, da je bila v seji izvrševalnega odbora komunistične internacionale dne 2. t. m. italijanska socijalistična stranka izključena iz komunistične internacionale. Izvrševalni odbor izreka svojo solidarnost z izjavami Malewskoga in Žetkinovega na kongresu v Milanu, kjer se je pokazalo, da se socialistična stranka, ki jo vodi Turati in Serrati oddaljuje od revolucionarnega socializma in postaja sužnja

Sprejme se v najem
ali kupi mesarijo, če mogoce z gospodino. Ponudbe pod „Mesarija 8341“ na upravo Slov. Naroda. 8341

Uradniška menza
oddaja pomicje, olupke in kosti. Pismene ponudbe na Uradniško menzo, Prešernova ulica 9. 8340

Išče se majhen lokal

v sredini mesta proti dobrni nagradi, obenem se tudi **zamenja stanovanje** 3 sob, kopalne sobe in pritiskin v predmetju (postaja elektr. želez.) z enakim stanovanjem v sredini mesta. Ponudbe pod „Centrum 8314“ na upravo Slov. Naroda. 8314

Triglav trgovsko in komisijsko d. d.

SARAJEVO, Aleksandrova ulica,
prevzame zastopstvo in glavno zalogu za celo Bosno in Hercegovino, za sledete predmete: Prima bohinjski sir, surove in čajne masle. Cenjene ponudbe na zgornji naslov.

za 700.000 do 800.000 dinara traži radnja galanterijska u Beogradu. Javiti se na „Oglasni zavod“ Beograd ulica Milica Velikog br. 11/1.

Financijera-kompanjona

za 700.000 do 800.000 dinara traži radnja galanterijska u Beogradu. Javiti se na „Oglasni zavod“ Beograd ulica Milica Velikog br. 11/1.

**Izšla je brošura
Slike z naše rivijere.**

Spisal Ivan Podržaj.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“.

Cena 3 dinarje.

Ves dohodek je namenjen penzijskemu fondu jugoslovenskih novinarjev.

Dobiva se v „Narodni knjigarni“.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom prenagle izgube naše zlate

Tatke

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo.

v Mariboru, dne 19. novembra 1921.

Rodbina Skušek.

Zahvala.

Za mnogobrojne ustmine in pismene izraze sočutja povodom smrti naše nepozabne vzorne ženke in zlate mamice ožir. hčerke, tete in svakinje gospe

Klarči Tavčar roj. Kotnik

soprote davčnega upravitelja

izrekamo vsem, ki so jo spremili na njen zadnji poti, pvcem za ganljivo petje, uradnikom na Brdu in od drugod za njih spremstvo, najiskrenejšo zahvalo.

Presnra hvala vsem darovateljem vencev. Obenem se zahvaljujemo g. dr. Otonu Churainu zdravniku v Lukovici za njegovo požrtvovalnost in skrb za časa njene bolezni.

št. Vid pri Prevejah, 19. novembra 1921.

Rodbini Tavčar - Kotnik.

Materi zaznani zavod v Ljubljani.

Potri globoke žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčnoljubljeni brat in stric, gospod

Franc Jager

nadzoračku južne železnice v p.

v pondeljek, dne 21. novembra 1921 mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 23. novembra 1921 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra nasip št. 57 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1921.

Obitelj Battestin.

Gospodinja
dobra kuharica, želi mesta pri samostojnem gospodu ali na boljši orodniški postaji. Dopisi pod štev. 128*, Baška, otok Krk. 8333

Na stanovanje in hrano
se sprejme dijak, event. tudi gospodinja ki je cel dan odsočna. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 8352

Lep kostum
za vitko damo se cena predaja. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 8173

Proda se
bel, mlad pes ſpic. Prisojna ulica 1, 2 n. M. W. — V isti hiši, vrata štev. 10 in 11 se proda črna, svilena oblačna ženski čevljki it. 39 in nekaj moške oblačne.

Knijigovodja
drž. uradnik, absolvent Mahrove Šole, z večletno praksjo, 1860 primerne popoldanske službe. Ponudbe pod „Ljubljana 8350“ na upravo Slov. Nar. 8230

Spodnješka firma

Ludovik Ševar,
vd. na Rekeku izvršuje točno in najhitreje vse v to stroku spadajoče posile, tudi oskrinjenje. 2535

Ceno se proda
140 bramnih sodov

iz la hrastovega lesa, v prvovrstnem stanju, vsak sod 22—36 hektov vsebine. Sodi so v Münchenu. — Vprašanja na: Dr. Wilhelm Paller, Salzburg, Reichenhallerstrasse 5. 8347

Kupi se

priprava za avtogeno varjenje, kompletna ali pa deli, in jeklene steklenice za kisik. Ponudbe pod „Kupi se“ na Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 8348

Ženitna ponudba.

Trgovska nab. zelen gospod. 28 let star, z lepim premoženjem, se želi seznaniti v svetu ženitve z gospodčino ali mlado vdovo z lastno trgovino. Le resne ponudbe, če mogoce s sliko, pod „Lep znak 8345“ na upravo Slov. Nar. 8345

Ženitna ponudba.

Lastnik velikega podjetja v Jugoslaviji s podružnico v inozemstvu ilče tem potom radi pomanjkanja časa v zakon mlado do 22 let staro hčerko tvorničarja ali kapitalista, ki bo imela dote preko enega milijona kron. Samo resne ponudbe s sliko a najbolje od gg. roditeljev pod Šifro „Jugoslavija“ na češko-jugoslovanske oglašne kancelarije, Zagreb, Meznička br. 15.

Inserirajte v Slov. Narodu

V „Slovenskem Narodu“ bomo pričenki z mesecem novembrom zaračunavali objavo oglasov po temelju ceniku:

Mali oglasi do 27 mm enostolp. višine vrstico po K 4— (1 D). **Mali oglasi** do 45 mm enostolp. višine vrstico po K 6— (1½ D). **Veliki oglasi** od 48 mm enostolp. višine vrstico po K 8— (2 D). **Ženitne ponudbe** za vsako besedo K 8— (75 para).

Osmrtnice in zahvale se računajo do velikosti 50 petlinih vrstic po K 4— večje pa po K 6— za vrsto.

Poročna naznania za obliko 15 enostolpnih vrstic K 120—, večja po tarifu za velike oglase. Poslana, reklamne notice i.t.d. se računajo po K 12— za petlinu vrstico.

Uprrava.

Blagajničarko

dobro izvežbano, sprejme večja trgovina v Ljubljani. Ponudbe pod „Blagajničarka 2000“—8287 na upravo Slov. Naroda. 8287

Gostilničarji, pozor!

Proda se apartat za točenje piva na zračni pritisk, pivo nastavljeno v sudku, ostane 8 dni sveže. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8291

Hiša

z velikim vrtom ali dvoriščem, kjer bi se dalo zidati, ali stavbil prostor v Ljubljani ne išče. Ponudbe na An. zav. Drago Besetjak in drug, Ljubljana, Soda ulica 5. 8275

Tajnika

a popoldanske ure rabi Zadruga tesarskih mojstrov za Slovenijo v Ljubljani. Plača se po dogovoru. Zglasili se je rti F. Ravnikar, Ljubljana, Linkartova ul. 25. 8309

Sobo

s posebnim vhodom ali pa tudi ne, v sredini mesta, ne išče za takoj. Plača se, če ugaja, vseka cena. Dopisi pod „Stalna soba na Aloma Company d. o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 8310

Na f tečno hrano

se sprejmejo 4 gospodje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8306

Na stanovanje

in hrano se sprejme gospodčina. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8318

Absolvent

trgovske Šole, izvežban v računski stroki. Želi mesta kot praktikant v lesni stroki. Ponudbe pod „Siguren 8300“ na upravo Slov. Naroda. 8300

Vajenca

v starosti od 14—16 leta, krepkega iz poletne hile, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Vpraša se v Litiji št. 2 pismeno ali osebno. 8324

otroško vrtnarico

k dveletnemu dečku. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8277

Tračnice

7 do 9 cm visoke, kot nove, se cena predaja. Istopako 10 prekucnih voz (Kippwagen), spone (klanfe) in prazne cementne vrteče Vprašanja pod „Tračnice“ na an. zav. Drago Besetjak in drug, Ljubljana, Soda ulica 5. 8272

Inserirajte v Slov. Narodu

V „Slovenskem Narodu“ bomo pričenki z mesecem novembrom zaračunavali objavo oglasov po temelju ceniku:

Vizitke, kuverze in pisemski papir s firmo kakor usako-:: urstne druge tiskovine ::

izvražje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Zimskih moških kaputa, ulstera modernih u više boja br. 44, 46, 48, 50 i 52

1 komad dinara: 300.

Na više znatno jeftinije šaljem poštom sa poštarnom po dinara. 310 komad. Kolonijalna radnja

Djordja Gavrilovita,

Telefon 143.

ODVETNIK

Dr. RUDOLF KRIVIC

ima svojo pisarno

V Ljubljani, Dunajska c. 6. I.

250 Modni salon 250

Stuchly-Maške

Ljubljana, Židovska ul. 3.

Ima v zalogi fine in najnovje oblike ter kinčane

kiobuke in čepice od K 250— naprej.

250 Popravila ze sprejema. Zalni klečki vedno v zalogi. 250

Kakršen gospod, tak sluga.

Velezanimiva burka iz vojaškega življenja. Vprizarja se z velikim uspehom na številnih odrih.

Cena K 9.

Dobi se v Narodni knjigarni v Ljubljani, Prešernova ul. št. 7.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznani posiljalcu **načinljivi znerek**, ki ste ga spremili, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v starci domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po pošta Vas to prošimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravilene. Večkrat se dobre ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslat, ker bo misil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi posiljalcu prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi sploščevanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo taja, predno se edčno postavi zoper kakl d-nar.

Konečno se obramoča še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čak